

Таназзулга учраш сабаблари

19:00 / 22.12.2021 2989

Исломнинг мол-дунё тўғрисидаги фалсафасидан келиб чиқиб, иқтисодий ислохотлар учун берадиган таклифлар:

1. Ер ости-усти бойликларининг асл эгаси дея халқни эътироф қилиш.
2. Экинзорларни дехқонлар ўртасида мутаносиб равишда тақсимлаш.
3. Капитал туғёнининг олдини олиш учун катта мулк эгаларига хос солиқлар солиш.
4. Ажнабийлар томонидан эгаллаб олинган мулкларни мамлакат фарзандларига қайтариш.
5. Хорижликлар учун Миср ерларига эга чиқишни абадий таъқиқлаш.

Бу жумлалар шайх Муҳаммад Ғаззолийнинг «Ислом ва иқтисодий ҳолатимиз» китобларидан олинган. Бизнинг бугунги ҳолатимизда ҳам буларни ва умуман исломнинг иқтисодий қарашларини ўрганиб қўйиш фойдадан холи бўлмайди.

Сулаймон Қонунийнинг давлати иззат ва шон-шараф чўққисига чиққан бир пайтда у таназзул бошланишидан хавфга тушиб қолди.

Давлатнинг шайхулисломи Яҳё афандига одам юбориб: «Давлат қачон таназзулга юз тутиб, қулайди?», дея сўраттирди. Шайх: «Шундай экан, менга нима!», дея жавоб қилдилар. Қонуний жавобдан таажжубга тушди ва шайхнинг олдиларига бориб: «Эй шайх, жавобингизни тушунмадим», деди.

Яҳё афанди жавобга изоҳ бердилар:

- Агар зулм ёйилиб, фасод тарқаса, бу зулм ва фасодни эшитган, кўрган кишилар: «Шундай экан, менга нима!», деб ўзини ўйласа, давлат таназзулга учрайди, қулайди.

- Подачилар подани талаганини кўриб, буни билганлар сукут қилса, давлат таназзулга учрайди, қулайди.

- Фақир, муҳтож ва мискинларнинг йиғиси ва фарёди осмонга ўраласа-ю, уларни тошу дарахтдан бошқа эшитувчи топилмаса, шу пайтда интиҳо яқинлашади, давлат қулайди.

Мубашшир Аҳмад домла саҳифасидан олинди